

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter §5 av åpenhetsloven for regnskapsåret 2025

På TOV benytter vi kunnskapsbaserte metoder slik at vi kan hjelpe deg å nå dine mål. Våre team består av ortopediingeniør, ortopeditekniker og fysioterapeut som samarbeider tett med sykehusene, kommunehelsetjenesten og rehabiliteringssentrene i Midt-Norge, samt Paraidrettssenteret.

Vi er opptatt av fagutvikling, og våre medarbeidere deltar i NTNUS forskningsgruppe innen protese- og ortoseteknologi.

Du treffer oss i Trondheim og Ålesund, samt i Namsos, Levanger, Orkdal og Volda.

☎ 73 84 56 30 ✉ post@tov.no www.tov.no

FNs BÆREKRAFTMÅL

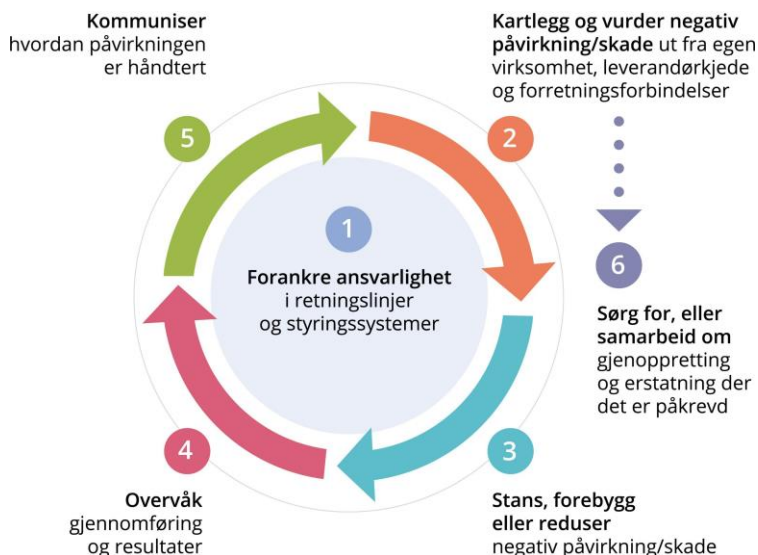

TOV har særlig fokus på områdene:

- 3 God helse og livskvalitet
- 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- 12 Ansvarlig forbruk og produksjon
- 13 Stoppe klimaendringene.

Aktsomhetsvurderinger i TOV

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Størstedelen av TOVs omsetning er knyttet til rammeavtale med NAV om ortopediske tjenester og hjelpemidler. TOV har siden 2013 hatt som sentralt punkt i rammeavtalen at virksomheten skal arbeide aktivt med etisk handel.

TOV er i likhet med bransjen, preget av mange små varekjøp tilknyttet pasientenes individuelle behov, av et vidt spenn av produkter fra mange forskjellige leverandører, og der leverandører og innkjøpte produkter i stor grad er like fra virksomhet til virksomhet i bransjen. NAV har derfor gitt sin tilslutning til at bransjebedriftene kan samarbeide slik at vi oppnår større påvirkningskraft overfor leverandørene, samtidig som vi unngår unødvendig dobbeltarbeid. Arbeidet koordineres av Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund OVL. OVL er medlem i Etisk Handel Norge, og får gjennom dette medlemskapet tilgang på metoder og eksempler som er til god støtte i vårt arbeid.

I 2025 har det blitt særlig tydelig hvordan globale geopolitiske endringer påvirker også vår bransje i Norge. Arbeidet med risikokartlegging og vurderinger har avdekket områder som krever økt oppmerksomhet fremover, spesielt knyttet til raske endringer i internasjonale rammevilkår. Vår felles kartlegging har avdekket forhold som har gitt grunn til å innhente nærmere informasjon, men det er ikke krevd tiltak fra OVLs side og kartleggingen har gitt oss et klarere bilde av hvor risikoene ligger og hvor vi må styrke innsatsen.

En særlig utfordring er å møte NAVs avtalefestede krav til rimelige komponenter og materialer, samtidig som vi gjennom arbeidet med bærekraftig forretningsutvikling påvirker våre leverandører og deres produsenter i retning av en oftest mer kostbar produksjon. TOV arbeider med å øke levetiden for hvert enkelt hjelpemiddel gjennom vedlikehold, justering og reparasjoner, både for å redusere forbruk av materialer, og også som et bidrag til å holde kostnadene nede. I produksjonen

arbeider vi for å erstatte produksjonsprosesser som skaper mye avfall, med produksjonsprosesser med god materialutnyttelse.

Våre lokaler er arealeffektive med lavt forbruk av byggematerialer og lavere energiforbruk. I stedet for firmabiler benytter vi lokale bildelingstjenester.

Mette Vestli

adm. direktør TOV

Styrets signatur

Tove Ofstad Holan	Styreleder
Britt Kristin Rakvåg Roald	Styremedlem
Rune Moan	Styremedlem
Geir Bjerkan	Styremedlem
Rikke Folden Engan	Styremedlem
Markus Røkke Johansen	Styremedlem
Mette Vestli	Adm. direktør

Nøkkelinformasjon om TOV

Navn på bedriften

TOV AS

Adresse hovedkontor

Professor Brochs gate 12, Trondheim

Viktigste merker, produkter og tjenester

Ortopediske tjenester og hjelpemidler

Beskrivelse av bedriftens struktur

TOV AS er eid av St. Olavs hospital HF og kontrolleres av St. Olavs hospital, Helse Møre og Romsdal og Helse Nord-Trøndelag i fellesskap. TOV leverer tjenester innenfor Helse Midt-Norge i egen regi.

TOV er tilsluttet arbeidsgiverorganisasjonen Spekter. Hovedavtalene mellom Spekter og hovedorganisasjonene LO/Fagforbundet og SAN/NITO danner grunnmuren for samarbeidet mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, og derigjennom for utviklingen av TOV.

Handelspraksis

TOV tar mål til, produserer og tilpasser ortopeditekniske hjelpemidler til personer som har mottatt et gyldig vedtak fra NAV på at de kan få bistand for å forbedre sin funksjon i daglige aktiviteter. Dette vedtaket tilsier at NAV dekker utgifter knyttet til de ortopediske hjelpemidlene.

TOV er en av 17 ortopeditekniske virksomheter som er medlemmer av Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund (OVL), som i hovedsak benytter samme innsatsfaktorer til hjelpemiddelproduksjonen. Bransjebedriftene samarbeider derfor i regi av OVL om bærekraftig forretningspraksis for derigjennom å øke påvirkningskraften overfor leverandører av varer og komponenter til fremstilling av ortopediske hjelpemidler.

Tjenestekjøp og materiell knyttet til infrastruktur og drift er forskjellig for de samarbeidende bedriftene. TOV utfører derfor egne aktsomhetsvurderinger for disse.

Omsetning i 2025

172,8 MNOK

Antall ansatte

83

Kontaktperson for rapporten

Adm. direktør Mette Vestli, mette.vestli (at) tov.no

Metodikk for aktsomhetsvurderinger gjennomført av OVL og et utvalg medlemsbedrifter

OVL benytter OECDs seksstegsmodell som rammeverk. Metodikken omfatter:

- årlig risikokartlegging av felles leverandører
- bruk av Etisk handel Norge sitt *Salient Risk Tool*
- innhenting av informasjon fra leverandører, bærekraftsrapporter og åpne kilder
- vurdering av risiko basert på geografi, produktkategori og leverandørstruktur

En arbeidsgruppe bestående av de syv medlemsvirksomhetene som omfattes av åpenhetsloven gjennomfører kartleggingen i samarbeid med bransjedirektør. Gruppen gjennomførte fire digitale møter i 2025.

Informasjon om leverandørkjeden

Kartlegging av leverandørkjeden

Medlemsvirksomhetene benytter om lag 50 leverandører av ortopeditekniske produkter, komponenter og materialer. I 2025 ble det gjennomført en systematisk kartlegging av leverandørkjeden med fokus på de 24 største leverandørene, ettersom disse står for hoveddelen av innkjøpsvolumet og dermed representerer den mest relevante risikoeksponeringen.

Aktsomhetsvurderingene omfatter både egen virksomhet og leverandørkjeden, med hovedvekt på felles leverandører av ortopeditekniske produkter og råvarer.

Leverandørkjeden er global og preget av betydelig kompleksitet. Produksjon foregår i Europa, Asia og USA, og leverandørstrukturen spenner fra små, spesialiserte produsenter til store internasjonale selskaper med omfattende virksomhet. Flere av leverandørene benytter de samme produksjonsenhetene, noe som ytterligere bidrar til overlappende og sammensatte leverandørnettverk.

I 2026 vil det gjennomføres en videre utredning av materialkategorier som er kjent for å innebære høy risiko, herunder metaller, kjemikalier, plast, tekstiler og skinn/lær, for å styrke bransjens innsikt i potensielle menneskerettighets- og arbeidsforholdsutfordringer i de tidlige leddene av leverandørkjeden.

Identifiserte faktiske og potensielle negative konsekvenser

Risikobildet for 2025 viser at bransjens leverandørkjeder inneholder både faktiske og potensielle risikoer som må følges tett. Det er identifisert moderat risiko knyttet til produksjon i Asia og enkelte europeiske land, særlig der arbeidsrettigheter og tilsyn varierer. Råvareutvinning av metaller, kjemikalier og tekstiler vurderes som et høyrisikoområde, ettersom disse materialene ofte har komplekse og lite transparente verdikjeder. Leverandører med egen produksjon og langvarige kontrakter vurderes som lavrisiko, da disse i større grad har etablerte systemer for ansvarlighet og bedre oversikt over egne underleverandører. Geopolitiske forhold og krigssituasjoner har i 2025 bidratt til økt risiko i enkelte regioner, særlig knyttet til brudd på grunnleggende menneskerettigheter.

Det er ikke avdekket faktiske negative konsekvenser i leverandørkjeden i 2025. Hendelser kan forekomme uten at dette er kjent, og at kontinuerlig kartlegging og dialog er nødvendig for å avdekke og håndtere risiko på en ansvarlig måte.

Tiltak iverksatt og planlagt

I 2025 gjennomførte OVL en rekke tiltak for å styrke arbeidet med aktsomhetsvurderinger og ansvarlig leverandørpraksis for bransjen. Kartleggingen av leverandørkjeden ble utvidet. Det ble startet på en risikokartlegging av råvarer, og arbeidsgruppen avholdt 4 møter for å vurdere funn, prioritere innsatsområder og sikre felles forståelse av risiko. Dialogen med assosierte medlemmer ble styrket, og klimakartleggingen ble systematisert for å etablere en felles baseline for bransjen. Det ble og avdekket et behov for å ytterligere kartlegge regelverket knyttet til internasjonale handelssanksjoner.

For 2026 er det planlagt ytterligere tiltak for å videreutvikle bransjens risikoforståelse og styrke oppfølgingen av leverandørkjeden. Dette omfatter utvikling av et mer detaljert risikobilde knyttet til råvareutvinning, kartlegging av hvilke leverandører som benytter revisjoner, og en utvidelse av leverandørkartleggingen til å omfatte de 40 største leverandørene. Det skal også etableres felles begrepsavklaringer innen klima og miljø, samt utvikles en risikovurdering knyttet til menneskerettigheter i krig og konflikt. TOV tilslutter seg disse målsettingene for kommende år (2026), og vil jobbe mer med å få på plass ombruk og gjenbruk av hjelpemidler, komponenter og materialer innenfor rammene av MDR (Medical Device Regulatory).

Ved avvik følger OVL en etablert prosedyre: Bransjeditrør innhenter nødvendig informasjon, arbeidsgruppen vurderer aktuelle tiltak, og behovet for gjenoppretting vurderes i hvert enkelt tilfelle

Resultater og forbedringsarbeid

Arbeidet i 2025 har gitt betydelige resultater og bidratt til å styrke bransjens samlede aktsomhetsarbeid. Kartleggingen har gitt bedre innsikt i leverandørkjedene og råvarebruken, og samarbeidet med både leverandører og assosierte medlemmer er blitt styrket. Medlemsvirksomhetene har fått økt kompetanse på risikovurderinger og ansvarlig leverandørpraksis, og risikokartleggingen er nå mer systematisk og enhetlig på tvers av bransjen.

Samtidig er det identifisert flere forbedringsområder som vil være sentrale i det videre arbeidet. Dette gjelder særlig behovet for økt innsikt i underleverandørledd, mer detaljert dokumentasjon av leverandørbesvarelser og en styrket oppfølging av leverandører i høyrisikoområder. Disse områdene vil være viktige prioriteringer i det videre forbedringsarbeidet.

Informasjonsplikten

OVL og TOV har rutiner for å motta og besvare henvendelser etter åpenhetsloven § 6. Henvendelser diskuteres og behandles med bransjeditrør og besvares innen lovens frister.

Det ble ikke mottatt henvendelser i 2025.

Konklusjon

OVL har i 2025 videreført og styrket arbeidet med aktsomhetsvurderinger. Det er ikke avdekket faktiske negative konsekvenser, men risiko er identifisert i flere ledd av leverandørkjeden, særlig knyttet til råvarer og geopolitiske forhold.

OVL vil i 2026 prioritere:

- dypere innsikt i komplekse leverandørkjeder
- styrket råvarekartlegging
- videreutvikling av felles bransjestandarder
- økt fokus på klima og miljø

Risikokartleggingen har avdekket at våre leverandører i stor grad har god dialog med sine fabrikker, og at det opprettholdes forretningsavtaler over lengre tid. Dette vet vi er gode faktorer for å opprettholde produksjon, gi forutsigbarhet og fremme god dialog.

Det observeres at de av våre leverandører som hovedsakelig driver egen produksjon av hjelpemidler, i stor grad har god oversikt over egen leverandørkjede. Det anerkjennes at de mer komplekse leverandørkjedene er noe mer uoversiktlige. De største internasjonale leverandørene gjennomfører omfattende arbeid knyttet til arbeid med bærekraft.

TOV har konsentrert sin kartlegging inn mot lokale leverandører av f.eks. arbeidstøy, papirvarer, renhold og tilsvarende tjenester som ikke dekkes inn i OVL sitt felles arbeid per utgangen av 2025.

Størstedelen av andre innkjøp og anskaffelser enn kjøp av varer til hjelpemiddelproduksjonen, er konserninterne tjeneste- og varekjøp. For øvrig benyttes i hovedsak Sykehusinnkjøp sine avtaler.

TOV har benyttet renholdstjenester fra Eir, som i dag er del av 4Services. Eir er en offentlig godkjent og sertifisert renholdsbedrift. På hjemmesiden til 4Services finnes link direkte til åpenhetslov og bærekraft der 4Services aktsomhetsvurderinger viser svarprosent på antall egenrapporter fra leverandørkjeden. Fra 2. kvartal 2026 vil TOV benytte seg av renholdstjenesten ved StOlav hospital, på samme måte som at TOV kjøper tjenestene regnskap og lønn fra eier.

TOV leier lokaler i Trondheim av KLP, og leier lokaler i Ålesund av sykehuset i Ålesund, samt lokale i Namsos av sykehuset i Namsos. I tillegg har TOV leieavtaler og tilgang ved sykehusene i Volda, Hjelset og Levanger, som alle betjenes av tilreisende ortopediingeniører. Av hjemmesidene til KLP framgår av strategi for bærekraft i KLP Eiendom med fokus på miljømålsettinger. Videre finner vi konsernets redegjørelse for KLPs aktsomhetsvurderinger knyttet til åpenhetsloven.

TOV har ikke tilsendt sine spesifikke leverandører på lokaler, renhold og relaterte tjenester egenrapporteringskjema om åpenhet og ansvarlighet da TOV mener at disse leverandørene ved oppslag på respektive hjemmesider har i tilstrekkelig grad dokumentert sine aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven.

Utvalgte vareleverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

30

Kommentar til antall leverandører

Dette representerer i hovedsak store og små leverandører til hjelpemiddelproduksjonen. Fra et titalls leverandører ble det handlet for mer enn 1 MNOK. Fra øvrige leverandører ble det handlet for mellom kr. 1 – kr. 999 999.

Liste over førsteleddsprodusenter pr land, innsatsfaktorer til hjelpemiddelproduksjonen

Vi vet at noen av produsentene våre leverandører benytter, kan være produsenter til andre av våre felles leverandører. På denne måten vil f. eks noen av produsentene gå igjen i kartleggingen av flere leverandører. Vi har fått kartlagt en større mengde leverandører, og ser at antall land øker. Hovedvekten av produsenter oppgis til å ligge i Europa. Vi vet at leverandørkjedene er komplekse med flere underleverandører, og per nå kategoriseres produsenter og underleverandører i samme kartlegging. Det anerkjennes at det ikke nødvendigvis er i Europa produksjon og fremstilling forekommer, men per nå må vi forholde oss til den informasjonen vi får tak i.

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

- 1. Mål:** Organisering av arbeidet i TOV er etablert. Avdelingsleder for administrasjon har en dedikert rolle for arbeid med åpenhet og ansvarlighet i TOV. Innenfor OVL er det startet opp en arbeidsgruppe med utgangspunkt i krav fra Åpenhetsloven, som gjør felles risikovurderinger for felles vareleverandører. Sammen med regional miljøfaggruppe i Helse Midt-Norge deltar TOV i møter og bidrar til innsamling av data og kartlegging spesielt mht. utforming av klimaregnskap. Avdelingsleder for administrasjon deltar i alle disse foraene.

Status: Arbeidsgruppe er nedsatt. Rolle i TOV er etablert. Planen ble styrebehandlet i 2024.
- 2. Mål:** Fortsatt utvikle og rekruttere kompetanse på bærekraftig forretningspraksis i TOV. Inkludere ytterligere leverandører av komponenter til produksjon av ortopediske hjelpemidler i arbeidet med etisk handel innenfor bærekraftarbeidet i OVL.

Status: Mye er gjort.
- 3. Mål:** Bidra til bransjens felles informasjonsinnhenting og aktsomhetsvurdering, kartlegge felles leverandører mtp korrupsjon i leverandørkjeden.

Status: Deltatt i workshops med bransjekolleger, mye er gjort.
- 4. Mål:** Vurdere risiko for brudd på åpenhetsloven ved kjøp av driftsrelaterte varer og tjenester, kartlegge felles leverandører mtp klimagassutslipp.

Status: Risiko er vurdert, kartlegging av klimagassutslipp er rapportert inn i mal til regional miljøfaggruppe HMN.
- 5. Mål:** Interne workshops rundt miljøvennlige materialer og materialutnyttelse, samt å øke levetiden på hjelpemidler gjennom reparasjon i stedet for å utforme nye hjelpemidler.

Status: Påbegynt, mye er gjort, ombruk og materialgjenvinning er tema på TOV-samling januar 2026.
- 6. Mål:** Differensiere kartleggingen av leverandørene i 2 kategorier ift hvor stor andel produksjon de har.

Status: Dette gjort i regi av OVL.
- 7. Mål:** Innenfor OVL, etablere et klimaregnskap for egne medlemsvirksomheter

Status: Mye er gjort.
- 8. Mål:** Holde ett fysisk og ett digitalt møte i arbeidsgruppen for aktsomhetsvurderinger ift Åpenhetsloven

Status: Målsetting ikke oppnådd.

9. Mål: Jobbe med kartlegging av reduksjon av klima- og gassutslipp hos våre leverandører

Status: Mye er gjort.

10. Mål: Etablere en utførlig risikokartlegging av råvarer som brukes i bransjen

Status: Dette er igangsatt

11. Mål: Inkludere nye engelskspråklige felles leverandører av nyere produkter som feks 3D-printede hjelpemidler

Status: Dette er i igangsatt

I en tid som er preget av geopolitiske uklarheter og krig i Europa, gjennomfører TOV sammen med OVL kartlegging av leverandørenes underleverandørers anskaffelser av hel- og halvfabrikata og råvarer som inngår i produksjon av ortopediske hjelpemidler, og som har opprinnelsesland som er omfattet av handelsboikott.

TOV viser for øvrig til Redegjørelse rapporteringsåret 2025 for Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund, <https://etiskhandel.no/vare-medlemmer-3/#e133>.

Forankre ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

Policy for egen virksomhet

Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.tov.no/uploads/80dM6oA0/Policyforbærekraftigforretningspraksisav2020-12-15.pdf>

Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

Ambisjonen om bærekraftig forretningspraksis fremgår av strategi for 2023-2026, rammer for virksomheten:

Bærekraftig forretningspraksis

Rammeavtalen med NAV, åpenhetsloven så vel som TOVs egne kjerneverdier forplikter oss til å arbeide for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele verdikjeden.

Vi arbeider systematisk for å redusere miljøbelastningen av vår produksjon og vår drift.

Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret

Samfunnsansvaret er beskrevet i TOVs strategi som en premiss, sammen med bærekraftig forretningspraksis.

TOV Code of conduct ble utviklet i organisasjonen og vedtatt av styret 19. mars 2014. Denne er senere videreutviklet, og danner grunnlaget for dagens policy. Leverandørens rolle i bransjen og lojalitet til bransjens utfordringer, klimaavtrykk samt ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er evalueringskriterium (vektet 30%) i prosedyre for valg av foretrukket leverandør til TOV lager av produkter der det finnes flere alternative tilbydere

Organisering og internkommunikasjon

Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor

Ansvar for aktsomhetsvurderinger ligger hos administrerende direktør, avdelingsleder for administrasjon deltar i OVLs arbeidsgruppe for å kartlegge bransjens felles leverandører. Avdelingsleder administrasjon deltar også i Helse Midt-Norges *regionale miljøfaggruppe*. Administrerende direktør leder det interne arbeidet, der avdelingsleder, logistikkansvarlig og driftsansvarlig har ansvar for praktisk gjennomføring innen sine arbeidsområder.

Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Betydningen av aktsomhetsvurderinger og våre prioriterte bærekraftsmål kommuniseres til alle gjennom interne nyhetsbrev, allmøter og avdelingsmøter.

Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Ansatte i relevante funksjoner er involvert i OVLs felles arbeid. Avdelingsleder administrasjon deltar i regional miljøfaggruppe i regi av Helse Midt-Norge og har formalkompetanse fra BI 2023 i faget «bærekraft i praksis,» 15 st. poeng.

Planer og ressurser

Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Rammeavtalen med NAV forplikter oss til å arbeide aktivt med etisk handel. Arbeidet og planverket er forankret i virksomhetens styre og i virksomhetens kjerneverdier (*Trygg - Oppdatert - Verdiskapende*). Bærekraftig forretningspraksis er et hovedfokusområde for å understøtte kjerneverdien *Verdiskapende*.

Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Policy og plan er vedtatt styret, og følges opp i forhold til dette. Planen inngår i virksomhetens ordinære, årlige handlingsplan og følges opp som en del av denne. TOV rapporterer på parametere knyttet til bærekraft til konsernet.

Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Gjennom Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund kommuniseres forventninger til store og små leverandører til bransjen. Nye leverandører til OVL-bedriftene skal akseptere OVLS retningslinjer som forutsetning for å kunne bli medlem.

Tjeneste- og infrastrukturleverandører over en viss størrelse gjøres kjent med at klimaavtrykk samt ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er evalueringskriterium.

Erfaringer og endringer

Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi erfarer at det er noen leverandører som ikke kan vise til egen policy. Vi vil fremover legge økt press på arbeid med etisk handel hos våre felles leverandører.

Mange av våre leverandører er store globale selskap. De har kommet vesentlig lengre i sitt arbeid enn vi har gjort, og har ofte gode rutiner for kontroll av sine underleverandører.

OVL har kommet godt i gang med å kartlegge våre felles leverandører og drive aktsomhetsvurderinger. Det er fortsatt noe utfordrende å drive risikovurdering i leverandørkjeden når kjeden ikke er tilstrekkelig kartlagt. Dette fokuserer OVL på fremover. Våre leverandører har komplekse forsyningskjeder med mange underleverandører som gjør det utfordrende å kartlegge hele leverandørkjeden.

Det er stor variasjon i hvordan våre felles leverandører beskriver sitt arbeid med etisk handel. OVL har utformet en mer enhetlig tilbakemelding fra de slik at kartleggingene er mer gjennomførbare.

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

Kartlegging og prioritering

TOVs innkjøp fordeler seg på

- **Varer og komponenter til hjelpemiddelproduksjonen:** mange små varekjøp tilknyttet pasientenes individuelle behov, av et vidt spenn av produkter fra mange forskjellige leverandører, fra store globale konserner til små enkeltmannsforetak, fra produsenter og fra distributører. Produkter og leverandører er de samme hos alle de ortopediske virksomhetene, og mange disse er assosierte medlemmer av OVL.
- **Tjenestekjøp:** TOV benytter i hovedsak konserninterne tjenester (Helse Midt-Norge) som produseres lokalt. Renhold ble i 2025 kjøpt av eksternt av offentlig godkjent renholdsbedrift med tariffavtale og relevante sertifiseringer. Spesialskobutikken driftes av en norsk virksomhet (selvstendig medlem av Etisk Handel Norge) med medarbeidere ansatt på norske vilkår. Risiko knyttet til tjenestekjøp anses som lav.
- **Infrastruktur og drift:** Spesialisert produksjonsutstyr og deler kjøpes fra de samme leverandørene som leverer varer og komponenter til hjelpemiddelproduksjonen. Disse anses å ha samme risiko og er gjenstand for oppfølging av bransjen i fellesskap. Innredning, kontorutstyr og rekvisita handles på rammeavtaler inngått av Sykehusinnkjøp/Helse Midt-Norge RHF. Lokaler leies av utleiere innen konsernet (sykehus) samt av KLP, som profilerer seg på miljø og bærekraft.

Vi har per i dag ikke kommet tilstrekkelig langt i å kartlegge risiko i leverandørkjeden. Vi jobber fortsatt med å få kartlagt våre felles leverandører og anser det da som en egen risiko at vi ikke har tilstrekkelig informasjon. Våre felles leverandører har hovedsakelig kontorer i Europa, men forholder seg til underleverandører og produsenter i hele verden. Noen av leverandørkjedene våre er korte og oversiktlige, andre er lange og komplekse med flere ledd før ferdigstilte ortopediske hjelpemidler kommer ut til våre pasienter. Gjennom risikokartleggingen gjennomført tom 2023 ser vi at kartleggingen må differensieres mellom våre leverandørers egen produksjon, og de av våre leverandører som igjen er underleverandører. Noen underleverandører vil i tillegg kunne ha egen produksjon av visse produkter, men for å generalisere noe har man satt en grense på 65 %.

Risiko som er avdekket per nå er knyttet til egen risikokartlegging, og mangel på sådan. Dette ble satt i gang arbeid med i 2023 og som er videreført i årene etter. Vi vet at leverandørkjeden vår består av råmaterialer som metaller, skinn og lær, ulike kjemikalier, plast og andre materialer som kan være risikofylte å fremstille. Per i dag har vi ikke god nok oversikt over leverandørkjeden til å kunne se på feks bruk av verneutstyr ved fremstilling og lagring av kjemikalier, bruk av barnearbeid ved utvinning av aluminium, bruk av verneutstyr ved garverier osv. Det betyr ikke at vi ikke ser at det er risikoknyttet til dette, men vi starte høyere opp i leverandørkjeden.

Vi vet at leverandørkjeden vår består av råmaterialer som metaller, skinn og lær, ulike kjemikalier, plast, fibre og andre materialer som kan være risikofylte å fremstille. Det er startet arbeid på egen risikovurdering knyttet til disse råvarene i 2024, og dette arbeidet fortsetter i årene som kommer.

Begrunnelse for hvorfor disse utfordringene er prioritert som mest vesentlige for mennesker, samfunn og miljø

Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

I OVL er det bestemt at arbeidet med kartlegging og identifisering av risiko skal utføres av Bransjedirektør, på vegne av medlemsvirksomhetene. Det er per nå ikke vært avdekket noen negativ påvirkning eller skade blant våre leverandører.

I vår kartlegging har vår ambisjon vært å få undersøkt om våre leverandører har fokus på arbeid med etisk handel og hva de har gjort på dette området. Det gjelder leverandørenes egen organisering, tydeliggjort ansvar internt, kommunikasjon med underleverandører, egen policy og egne retningslinjer samt i hvilken grad og hvordan de kommuniserer policy og retningslinjer samt hvordan de følger opp sine underleverandører.

Denne kartleggingen har vært basert på tidligere utsendte spørreskjema hvor svarene har blitt satt inn i et system. Der det ikke foreligger svar fra leverandørene på utsendt SEQ, så har det blitt innhentet informasjon fra offentlig tilgjengelige nettsider. Dette arbeidet gjøres av Bransjedirektør på vegne av OVL, da det er bestemt i OVL sine rutiner.

Risikokartleggingen deles inn i ulike kategorier da leverandørkjedene er såpass komplekse. Det er ett felles dokument for våre felles leverandører, deretter gjøres det en risikokartlegging på den enkelte leverandør. Dette er gjort med utgangspunkt i et spørreskjema som er fulgt opp med ytterligere spørsmål. Det stilles mer konkrete spørsmål til ulike leverandører, ettersom det har vært ganske stor spredning i svarene som er mottatt. I tillegg er det brukt informasjon innhentet muntlig med leverandørene, og informasjon innhentet skriftlig fra leverandørenes egne nettsider.

Det er stor forskjell mellom de ulike leverandørene, alt fra de som har egne team som gjør inspeksjoner og som produserer offentlig tilgjengelige rapporter til de som kun har med dette som krav i sine avtaler med underleverandørene. Det er og leverandører vi per i dag ikke har informasjon om hvordan arbeidet med bærekraftig forretningspraksis.

De leverandørene som har offentlig tilgjengelig informasjon, har vi foreløpig satt til side da vi ser at de arbeider systematisk og bruker mye ressurser på oppfølging og kontroll av sine underleverandører. For øvrige må vi gå i dialog for å få dem til å komme med mer informasjon. Gjennom OVL sin kartlegging for bransjens medlemmer videreføres kartlegging.

Vi har ikke avdekket noe så langt (negativ påvirkning/skade) knyttet til hjelpemiddelproduksjonen som krever umiddelbar oppfølging fra vår side.

3 Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomhetens vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

Stanse, forebygge eller redusere

Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Miljøvennlige løsninger har vært i fokus i bransjen i mange år ettersom det benyttes farlige kjemikalier, materialer som ikke kan gjenbrukes og det er en god del avkapp av ulike plaster, skinn, metall osv. Det er stort fokus i leverandørkjeden på miljøvennlige tiltak, og dette frontes på deres hjemmesider. Mange av våre leverandører er sertifisert mtp miljø.

TOV benytter PVC-fri emballasje av returmasse, ubleket masse eller masse bleket uten klorgass.

Vi har for de leverandørene som vi har arbeidet med ikke gjort funn som tilsier umiddelbare tiltak. For noen leverandører trenger vi mer informasjon.

Som del av en bærekraftig og ansvarlig forretningsstrategi, setter TOV fokus på økt innslag av justeringer og reparasjoner (JR) av allerede ferdig produserte hjelpemidler. Økt innslag av JR gir gevinster i høyere materialgjenvinning og ombruk som viktige tiltak for å redusere det totale klimaavtrykket.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

TOV driver systematisk HMS-arbeid innenfor rammene av norsk lov. Alle større leverandører har forpliktet seg til å respektere de sentrale paragrafene i ILO-konvensjonen.

Reduksjon av klimagassutslipp

TOV tilbyr kun sykkelparkering for ansatte. Virksomheten benytter som hovedregel bilkollektiv til tjenestekjøring til ambulerende klinikker.

Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Vår innkjøpspraksis innebærer stort sett kjøp av lagerførte produkter fra leverandører med lager i Norge/Skandinavia. Vi er i mange tilfeller ikke i posisjon til å drive "aggressive" pris- eller kvalitetsforhandlinger med leverandørene, men må oppnå slike resultater gjennom OVL og Sykehusinnkjøp. Vi har ingen pågående gjentakende produksjon, slik at det som kjøpes inn er knyttet til enkeltleveranser av en kundeordre.

Valg av produkter og sertifiseringer

I de tilfeller det finnes produktalternativer for produkter der TOV har eget lager, vektet kriteriet *lojalitet til bransjens utfordringer, klimaavtrykk samt ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold* med 30%.

Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Ansatte fra den største tjenesteleverandøren inviteres systematisk til å delta i TOVs internutvikling.

Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

TOV gjør gjeldende prinsippene i samarbeidsavtalen mellom Helse Midt-Norge RHF og Leverandørforeningen for Helsesektoren LFH for alle våre leverandører.

Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

I 2024 startet arbeidet med å systematisk lage en oversikt over hvilke leverandører som har miljøsertifiseringer. Arbeidet ble videreført i 2025 og inkluderer medlemsvirksomhetene i OVL.

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

Overvåking og evaluering

Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Administrerende direktør har ansvar for effekt av tiltak. Overvåkingen baserer seg på kartleggingsdata innsamlet av OVL.

Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Aktsomhetsarbeidet gjennomføres først og fremst av OVL basert på dialog med relevante leverandører, med påtrykk og oppfølging overfor leverandører som bransjen og TOV oppfatter som å kunne ha negativ påvirkning. Et konkret eksempel gjelder en større leverandør av ortopediske hjelpemidler som på konsernnivå fortsatt har Russland som handelspart. Russland er for alle andre interessenter og leverandører i bransjen boikottet å handle med. I tråd med Åpenhetslovens prinsipper skal arbeidet med skjerpede aktsomhetsvurderinger kommuniseres til relevante interessenter.

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

Kommunisere eksternt

Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Dette skjer først og fremst gjennom arbeidet som OVL utfører knyttet til aktsomhetsvurderinger, ansvarlighet og åpenhet.

Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

TOVs redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter §5 av åpenhetsloven offentliggjøres innen 30. juni hvert år på virksomhetens webside.

Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven

Det er etablert en prosedyre, *Foreløpig prosedyre for håndtering av henvendelser om bærekraftig forretningspraksis*, som ivaretar henvendelser om åpenhetsloven til TOV.

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

Gjenoppretting

Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Vi har forberedt en rutine for gjenoppretting, og vil fullføre den når vi ser at vi trenger den. Gjenoppretting er beskrevet i OVL sin policy i tillegg til OVL sine retningslinjer for leverandører. Foreløpig har vi ingen indikasjoner på at dette er et aktuelt behov.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Har ikke vært aktuelt.

Sikre tilgang til klagemekanismer

Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Prosedyre for intern varsling ivaretar arbeidsmiljølovens krav for varsling internt i TOV.

Foreløpig prosedyre for håndtering av henvendelser om bærekraftig forretningspraksis ivaretar håndtering av varsler rettet til TOV.

Felles, nøytral varslingskanal for OVL ble etablert i 2023.

Verifikasjon

Dokument-ID 09222115557581990261

Underskriverne

Klikk **herfor** å laste ned bevisfilen.

Denne verifiseringen ble utstedt av Scrive. For mer informasjon/bevis som angår dette dokumentet, se de skjulte vedleggene i bevisfilen som er lenket til. Merk at hvis du skriver ut dokumentet, kan ikke en utskrevet kopi verifiseres i henhold til bestemmelsene nedenfor. Den digitale signaturen (elektronisk forsegling) garanterer at integriteten til dokumentet kan dokumenteres med verktøy som Adobe Reader.

